

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 XVII

Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2017

Nr. 43

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2016

Het kabinet zal voor het jaar 2017 eenmalig 500.000 euro extra investeren voor betere landrechten. De dekking hiervoor wordt gevonden op artikel 2.1 (Toename van voedselzekerheid) van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2017. Hiermee onderschrijft het kabinet het belang van de onderbouwing van het amendement met Kamerstuk 34 550 XVII, nr. 19 van het lid Smaling.

De intensivering van middelen gericht op het bevorderen van betere landrechten zal worden ingezet om de rechtszekerheid van vrouwen te vergroten rond gebruik, toegang, eigendom en beheer van land. Hierbij zal in samenwerking met de Nederlandse Land Governance Academie (LANDac) ondersteuning worden geboden aan een gezamenlijk actieplan van organisaties als Oxfam, International Food Policy Research Institute, ActionAid, GROOTS, AU Land Policy Initiative, World Resources Institute, International Development Law Organisation, International Land Coalition en Huairou Commission die direct en indirect betrokken zijn bij het women2kilimanjaro initiatief.

De activiteiten en resultaten in dit actieplan bouwen voort op de uitkomsten van de internationale expert bijeenkomst die de Nederlandse regering in samenwerking met Kadaster, Oxfam Novib, LANDac en Wageningen Universiteit en Research op 27, 28 en 29 november 2016 in Apeldoorn heeft georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst zijn door 30 wetenschappers, beleidsmakers, activisten en professionals op basis van wereldwijde ervaringen succesfactoren en strategieën geïdentificeerd die van belang zijn voor opschaling van betere landrechten voor vrouwen. Verder zijn voorstellen ontwikkeld die moeten bijdragen aan onder andere (a) betere beleidsuitvoering bij rechtsbescherming van vrouwen bij allerlei landconflicten, documentatie van landrechten, bevordering

van inclusieve economische ontwikkeling; en (b) het vergroten van de kennis en weerbaarheid van vrouwen bij het vinden van oplossingen voor knelpunten op terreinen als het juridisch kader, wetshandhaving, mogelijkheden om rechten op te eisen, economische ontwikkeling en genderongelijkheid op verlerlei niveaus.

Nederland wil met deze intensivering niet alleen een vooraanstaande rol spelen bij het ontwikkelen van *fit-for-purpose* land registratie systemen – bijv. via het LAND-partnerschap met Kadaster en de ondersteuning van het *Global Land Tool Network* – maar ook bijdragen aan structurele oplossingen rond sociale, culturele en juridische dimensies van land *governance*.

Het kabinet zet in, mede verzocht door uw Kamer, op het bewust maken van vrouwen van hun landrechten, het bevorderen van hun positie, ze juridisch geïnformeerd en weerbaar te maken, duurzaam landgebruik te stimuleren en landroof tegen te gaan.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen